

Kansaneläkkeet Ruotsiin – SEKL:in tilanneraportti, elokuu.

Suomen hallitus teki alkukesästä valmiiksi lakiehdotuksensa kansaneläkkeen poistamisesta ulkosuomalaisille ja lähtivät itse kesälomalle. Sinä aikana piti meidän ja muiden antaa lausuntoja ehdotuksesta viimeistään 6.8.

SEKL oli ainut vähemmistöjärjestö Ruotsissa joka jätti vastauksen määräaikaan mennessä. Missä ovat muut? Lausuntonne löytyy kotisivuiltamme, jos haluatte lukea sen:

http://www.sekl.se/SEKL%20Lausunto%20VN_13702_2024%20.pdf

Lausuntonne näyttää olevan pisin ja yksityiskohtaisin kaikista runsaat 20 annetusta lausunnosta. Asia on tärkeä meille, ruosu-eläkeläisten edustajalle.

Meillä Ruotsissa ovat kuitenkin asiat paremmalla tolalla kuin monessa muussa maassa. Olemme varmistaneet suunnitelman B vanhusministeri Anna Tenjen kanssa että Ruotsin eläkejärjestelmä tulee vastaan jos kansaneläke häipyä, niin että kukaan ei jää puille paljaille. Ei tarvitse mennä sosiaaliin. Mutta nähtävästi kaikkien 18 000 joita asia tulisi koskemaan, pitää ottaa yhteyttä Eläkevirastoon (Pensionsmyndigheten).

Muissa EU-maissa eivät asiat ole yhtä hyvin. Yksi Espanjaan muuttanut suomalainen kertoi lausunnossaan että ”laskelmani mukaan elämiseni Espanjassa maksaa Suomen valtiolle 505,69 euroa kuukaudessa, mutta asuessani Suomessa Nurmijärvellä se maksoi yhteiskunnalle 857,88 euroa”.

KELA on painottanut samoja asioita lausunnossaan kuin mekin. Myös heidän mukaan hallituksen esitys voisi toteutuessaan asettaa Suomen lain ja EU-lainsäädännön ristiriitaan. Koska tällä hetkellä EU-asetuksessa kansaneläke luokitellaan eläke-etuudeksi. Jotta kansaneläkkeen maksaminen ulkomaille voitaisiin lopettaa, tulisi sen luokitus poistaa vanhuus- ja työkyvyttömyysetuuksista ja se tulisi luokitella vähimmäisetuudeksi.

Me olemme varautuneet että jos kaikesta huolimatta eduskunta päättää että laki tulee voimaan, heti viemme asian EU-tuomioistuimeen joka yllämainitusta syystä tulee hylkäämään sen. KELA myös odottaa että asia menee EU-oikeuteen selvitettäväksi, ja näkee saman lopputuloksen. Siitähän sitten varsinainen sotku syntyy.

Asia on myös sopimusoikeudellinen. Tämän on meidän lisäksi myös KELA huomionnut vastauksessaan. Tehtyä kansaneläkesopimusta ei voi purkaa yksipuolisesti ainoastaan tekemällä uusi laki. Jos laki tulisi voimaan, KELA:n pitää ottaa yhteyttä kaikkiin ulkosuomalaisiin eläkkeensaajiin ja purkaa tai keskeyttää sopimus. Kela on kertonut lausunnossaan että tämä on käytännössä mahdotonta tehdä ennen vuoden loppua.

Lisäksi jotkut kansaneläkesopimukset ovat tehty Ruotsissa, kun KELA :lla oli haarakonttori täällä. Silloin pitänee käyttää Ruotsin lainsäädäntöä?

Yhteenvetona voisi sanoa että lakiehdotuksen läpimeno näyttää hyvin epävarmalta. Ainakaan se ei voi toteutua vuodenvaihteessa, vaikka ministeri Purra niin haluaa. Meidän

ehdotuksemme on lisäksi, jos se joskus kuitenkin päätetään, että sitä ei silti sovellettaisi takautuvasti. Siis tehdyt sopimukset olisivat voimassa niin kauan kun eläkkeensaajan henki pihisee, ja mahdollinen uusi laki koskisi vain uusia eläkesopimuksia.

Suomalaisten Eläkeläisten Keskusliitto, Ruotsi - SEKL

www.sekl.se